

Szanowne Koleżanki i Koledzy, Drodzy Czytelnicy,

Zawsze najtrudniej jest pogodzić się z myślą, że odchodzą od nas najbliżsi. Nie tak dawno, bo na początku 2006 roku, pisałam: „cieszę się, że zgodził się nam pomagać i redagować „Endokrynologię Polską” Profesor Michał Karasek. Jego olbrzymie doświadczenie i wiedza są dla nas bezcenne”. Nikt wtedy nawet nie przypuszczał, że o tym pełnym entuzjazmu, cieszącym się z życia, pełnym wciąż nowych pomysłów Człowieku, będziemy pisać w czasie przeszłym. Zawdzięczamy mu tak wiele. Był świetnym naukowcem — jego dorobek naukowy jest rozpoznawany i doceniany na świecie, przy tym był niezwykle skromny i zawsze otwarty dla innych. Dla nas zaś był przyjacielem i bardzo cierpliwym, dobrym nauczycielem. To, czego nas nauczył prof. Karasek, jest zasianym ziarnem, które owocować będzie przez wiele lat. Chcielibyśmy nazwać Jego imieniem nagrodę, którą przyznaje Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne za najlepsze prace opublikowane w naszym piśmie.

Obecny numer poświęcamy Profesorowi Michałowi Karaskowi, rozpoczynając go od Wspomnień napisanych przez Profesora Andrzeja Lewińskiego i Marka Pawlikowskiego.

Dział *prac oryginalnych* rozpoczynamy publikacją z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie oraz *Aarhus University* w Alborg (Dania), w której Autorzy przedstawili wyniki badań oceniających jakość życia chorych na chorobę Gravesa-Basedowa powikłaną aktywną orbitopatią (GO) przed oraz po przeprowadzeniu skojarzonego leczenia GO za pomocą dożylnych pulsów metyloprednizolonu oraz radioterapii tkanek pozagąłkowych. Zastosowane leczenie spowodowało znamienne obniżenie aktywności oraz ciężkości GO korelujące dodatkowo z poprawą jakości życia chorych. Kolejna praca oryginalna dotyczy oceny wpływu różnych stężeń adiponektyny na wzrost mysiej linii komórek śródbłonna HECa 10 w hodowli komórkowej. Badacze wykazali w niej hamujący wpływ adiponek-

tyny na wzrost komórek śródbłonna, co sugeruje udział tego hormonu w regulacji procesów angiogenezy.

W kolejnej prezentowanej w bieżącym numerze pracy oryginalnej koledzy z ośrodka wrocławskiego przedstawiają wyniki badań związku pomiędzy zawartością tkanki tłuszczowej brzusznej a wybranymi zapalnymi czynnikami ryzyka rozwoju miażdżycy i polimorfizmem 174G_C genu IL-6 u zdrowych osób z należną masą ciała.

Przedmiotem następnej publikacji jest ocena wydzielania parathormonu po doustnym podaniu fosforanów u chorych z nadciśnieniem tętniczym z lub bez cukrzycy insulinozależnej, w której Autorzy sugerują, że to nadciśnienie, a nie cukrzyca, mogą być przyczyną stwierdzonych zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej u tych chorych.

Zachęcamy też do lektury kolejnej pracy w tym dziale, w której przedstawiono efektywność diagnostyki i leczenia chorych z guzami chromochłonnymi, prowadzonych w latach 2000–2007 w Klinice Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami Akademii Medycznej we Wrocławiu. Autorzy pracy zwracają uwagę na dużą różnorodność obrazu klinicznego, z czego wynikają trudności z wczesnym rozpoznaniem i tym samym wprowadzeniem leczenia, które pozwala zapobiec wystąpieniu niebezpiecznych powikłań sercowo-naczyniowych, a także zwiększa szansę na całkowite wyleczenie. W ostatniej z prezentowanych prac oryginalnych autorzy ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oceniali wybrane parametry stanu oksydacyjno-redukcyjnego organizmu u kobiet z subkliniczną nieautoimmunologiczną nadczynnością tarczycy, potwierdzając nasilenie peroksydacji lipidów i stresu oksydacyjnego w tej grupie chorych.

W dziale *prac poglądowych* prezentujemy dwie publikacje dotyczące hormonów steroidowych. W jednej z nich znajdziecie Państwo interesujące dane o steroidach androgenno-anabolicznych, stosowanych jako

środki dopingujące i informacje o ich działaniach niepożądanych, które w skrajnych przypadkach mogą nawet stanowić zagrożenie dla życia. Praca ta jest szczególnie godna polecenia, gdyż aktualnie większość konsumentów tych steroidów to osoby uprawiające sport rekreacyjnie.

W drugiej zaś pracy poruszono, zawierający wciąż wiele niewiadomych, temat wpływu estrogenów na układ naczyniowy, tym razem dotyczy on ich roli w angiogenezie zachodzącej w narządzie rodnych kobiet.

Jako *opis przypadku* przedstawiamy rzadkie występowanie guza stromalnego jelita cienkiego u 59-letniej

pacjentki z rozsianym nowotworem neuroendokrynym o nieznanym ognisku pierwotnym oraz związane z prowadzeniem tej chorej trudności diagnostyczne i terapeutyczne.

Zachęcamy również do lektury *szkolenia podyplomowego*, w którym Autorzy z CMKP prezentują praktyczny przegląd wiedzy dotyczący etiopatogenezy, rozpoznawania i metod leczenia hipogonadyzmu u mężczyzn, które powinny być starannie dobrane w zależności od wieku pacjenta oraz od celu prowadzonej terapii. Problem ten jest szczególnie istotny, gdyż dotyczy około 1–2% populacji dorosłych mężczyzn.

*W imieniu Redakcji
Beata Kos-Kudła*